

Hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyö – aluepilotoinnit 2023-2025

Kuntaliiton ja Hyvilin yhdyspintojen muutostukiprojekti
Etelä-Karjala 15.2.2024

Yhdyspintaprojektin jatko

Mitä projektilla tavoitellaan?

Projektissa **tuetaan, edistetään, seurataan** kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyötä.

- Edistetään yleisten yhteistyörakenteiden muodostumista ja toimivuutta
- Edistetään yhdyspintakohtaisten rakenteiden ja toimintamallien muodostumista ja toimivuutta
- Tuetaan yhdessä tekemisen toimintakulttuurin muodostumista ja kehittymistä alueilla
- Seurataan yhteistyön kehittymistä ja pidetään yllä ajantasaista tilannekuvaa yhteistyöstä

Projektin kolme päätavoitetta

1

Kuntien ja hyvinvointialueiden välillä on toimivat yhteistyörakenteet ja toimintamallit, työnjako ja roolit ovat selkeät

2

Kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön johtaminen tukee asukaslähtöisten palvelujen/ palveluketjujen kehittämistä ja toteuttamista

3

Alueellisen ja kansallisen tason toimijoiden yhteistyö tukee kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen kehittymistä

Projektin käytännön toteutus

Projektissa priorisoitavat yhdyspinnat/ teemaryhmät

1. Yhteistyön yleiset toimintamallit ja johtamisen rakenteet
  - Sis. Palveluverkko, maankäyttö ja kiinteistöt
2. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
3. Sivistys- ja sote-palvelut
4. Varautuminen ja turvallisuus
5. Työllisyyden edistäminen
  - sis. maahanmuutto ja kotoutuminen

+Muut yhdyspintakysymykset

Projektissa tuotetaan **työvälineitä, oppaita, suosituksia, mallipohjia ja tilaisuuksia** yhteistyön tueksi. Jaetaan myös hyviä käytänteitä alueiden välillä.

- Työskentelyyn sisältyy yhteistyön **aluepilotit**, kolmella alueella.
- Projektissa toimitaan **kaikkien hyvinvointialueiden ja kuntien yhteistyön** tukena.

Rahoittajina
Kuntaliitto,
Hyvil
ja STM.

Yhdyspintaprojektin vastuuhenkilöt

1.

Yhteistyön yleiset toimintamallit ja johtaminen

- Sami Niemi (KL) ja Jarkko Majava (KL)
- Sami Uotinen (Hyvil)

2.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

- Sami Niemi (KL) ja Tarja Tenkula (Hyvil)

3.

Sivistys ja sote

- Irmeli Myllymäki (KL) ja Aila Puustinen-Korhonen (Hyvil)

4.

Turvallisuus ja varautuminen

- Ari Korhonen (KL), Vesa-Pekka Tervo (Hyvil) ja Terhi Virtanen (Hyvil)

5.

Työllisyyden edistäminen

- Erja Lindberg (KL) ja Ellen Vogt (Hyvil)

6.

Maahanmuutto ja kotoutuminen

- Maija Lehtimaa (KL) ja Ellen Vogt (Hyvil)

Projektipäällikkö:

Liisa Jurmu (KL)

Viestintä:

Hanna Lassila (KL)

Ruotsinkieliset asiat:

Oscar Ohlis (KL)

Pilotoinnin idea

Strategisen yhteistyön kehittäminen 2023-2025 - aluepilotit

- Tuetaan hyvinvointialueen ja kuntien strategista yhteistyötä ja yhteistyön johtamista. Yhteistyössä voi olla mukana myös muita toimijoita, kuten esimerkiksi maakunnan liitto.
  - Pilotti tähtää seuraavaan ”strategiakauteen” eli kehittämisprosessissa tuetaan hyvinvointialuetta ja kuntia muodostamaan yhteistä näkemystä alueelle tärkeistä tavoitteista ja toiminnan painopisteistä sekä keinoista ja työnjaosta tavoitteisiin pääsemiseksi.
  - Tuetaan pilotoinnissa kullekin alueelle sopivan yhteistyömallin muodostumista, alueen tarpeet ja erityispiirteet huomioiden.
- *Tavoitteena on, että seuraavan kauden hyvinvointialue- ja kuntastrategioissa on yhteisiä tavoitteita/painopisteitä tai ainakin yhteinen ymmärrys ja tilannekuva strategioiden muodostamisen tukena*

Kysymyksiä käynnistämisen yhteydessä

- Yhteistyön tilanne alueella
- Millaisia foorumeita ja rakenteita työskentelyssä voidaan hyödyntää?
  - Kuntajohtajakokoukset?
  - Maakuntaliitto?
  - Muut alueen toimijat (esim. oppilaitokset)?
  - Luottamushenkilöiden osallistuminen (missä vaiheessa mukaan?)
  - Muut kuntien ja hva:n viranhaltijat ja työntekijät?
- Aikataulut ja ”marssijärjestys” esim. alueen muut kunnat
- Näkemykset muiden alueiden kanssa tehtävästä yhteistyöstä ja sparrauksesta
- Mahdollisia alustavia painopisteitä (seuraavan dian teemoista)?

Aluepiloteissa toimitaan kahdella tasolla

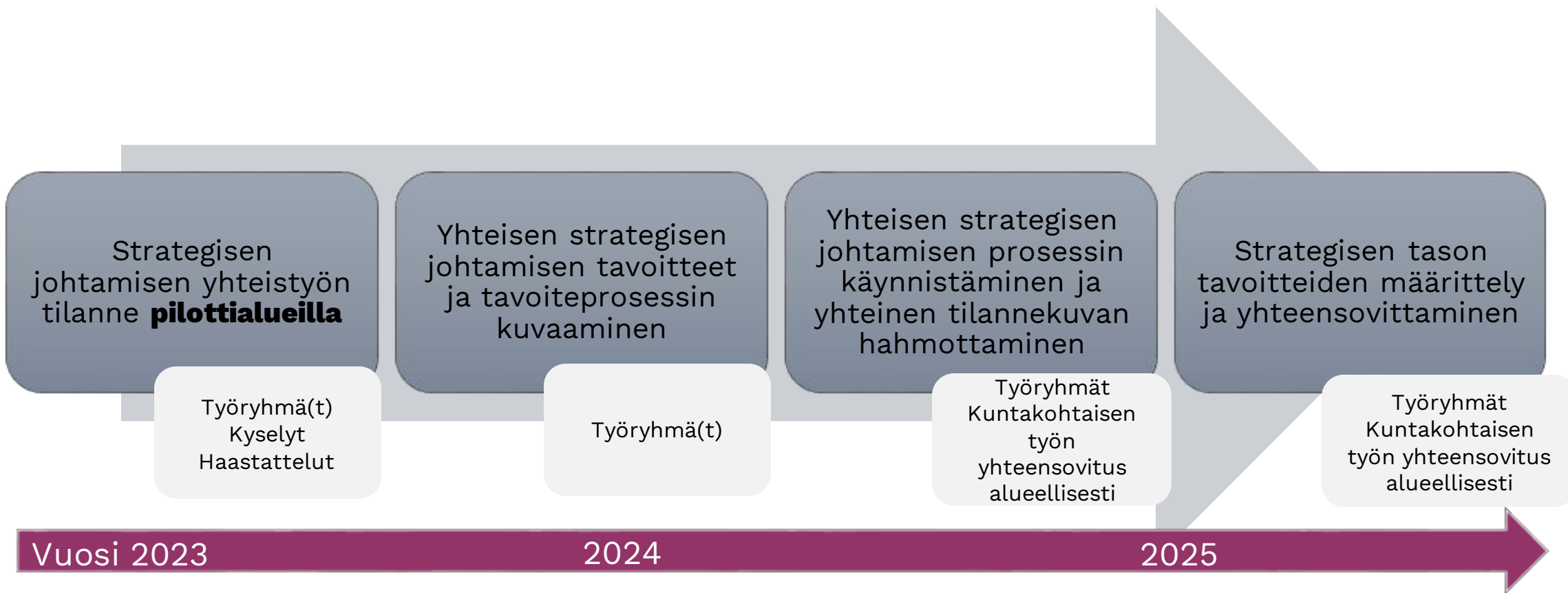
Miten muodostetaan yhteisiä strategisia tavoitteita? Miten yhteistyötä johdetaan?

Mihin yhdyspintakohtaisiin teemoihin halutaan erityisesti keskittyä? Millaisia hyviä käytänteitä tunnistetaan, edelleen kehitetään ja voidaan jakaa?

ESIMERKKEJÄ:

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen
  - Turvallisuus ja varautuminen
- Sivistys- ja sote: perhekeskukset, opiskeluhoito, liikunta ja kulttuuri/vapaa-aika
  - Työllisyys ja kotoutuminen
- Palveluverkko, maankäyttö, kiinteistöt ja asuminen
  - Tiedolla johtaminen

Esimerkki pilotoinnin etenemisestä

Yhteistyön käynnistäminen tilannekuvakartoituksella

- Miten alueen olemassa olevien rakenteiden, foorumeiden ja tilaisuuksien hyödyntäminen (esim. kuntajohtajakokous)
- Keskustelun pohjaksi viime vuonna tehdyn kuntakyselyn ja tulevan hvakyselyn tuloksia (Kuntaliitto)
- Tiedonkeruu keskeisiltä hv-alueen ja kuntien avainhenkilöiltä - mahdollisuus myös tilannekuvakyselyyn

KARTOITUS MM.:

- Yhteistyön tilanne – kokemukset hyvinvointialueiden ja kuntien edustajilta
  - Vahvuudet
  - Erityiset haasteet
- Toiveet yhteistyön painopisteiksi
- Mihin yhdyspintoihin erityisesti tulisi keskittyä?
- Keskeiset alueen toimijat (verkoston hahmotus, myös esim. maakunnan liiton rooli, yliopistoyhteistyö jne.)
- Alueellisuuden huomiointi etenemisessä

Missä yhteistyössä mennään?

Kuntien ja hyvinvointialueen välillä ei ole vuorovaikutusta

Kunnat ja hyvinvointialue ovat säännöllisessä vuorovaikutuksessa ja tekevät yhteistyötä, mutta yhteistyön kokonaisuudesta ja tavoitteista ei ole keskusteltu yhdessä

Yhteistyö on tärkeä osa kuntien ja hyvinvointialueen toimintaa ja yhdessä määritellyt tavoitteet tukevat molempien omia tavoitteita

Kuntien ja hyvinvointialueen välillä on vuorovaikutusta, mutta se ei ole säännöllistä

Kuntien ja hyvinvointialueiden erilaisissa rooleissa toimivat henkilöt tekevät säännöllisesti yhteistyötä eri osaluodeilla ja yhteistyölle on määritelty yhteisiä tavoitteita

Kuntien ja hyvinvointialueiden toiminta muodostaa kokonaisuuden ja yhteistyö on luonteva osa eri toimialojen toimintaa. Yhteistyöllä on yhteiset strategiset tavoitteet, jotka linkittyvät organisaatioiden omiin strategisiin tavoitteisiin

Mitä kunnat ja hyvinvointialue saavat pilotointiin osallistumisesta?

- ✓ Lisäresurssia ja työkaluja yhteistyön kehittämiseen ja koordinointiin (osallistuminen on maksutonta)
- ✓ Tukea alueen kuntien ja hyvinvointialueen (+maakunnan liitto) yhteisten tavoitteiden tunnistamiseen sekä yhdyspintatyöhön ja mm. työnjaon selkeyttämiseen. Pilotissa hyödynnetään Kuntaliitossa kehitettyjä työvälineitä ja työskentelytapoja
- ✓ Tukea alueen kuntien keskinäisen yhteistyön tueksi
- ✓ Alueellista aineistoa/tilannekuvaa organisaatioiden oman strategiatyön pohjaksi
- ✓ Tukea myös oman organisaation luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden yhteistyökulttuurin vahvistamiseksi
- ✓ Sparrausta ja hyviä käytänteitä muilta mukana olevilta alueilta ja kunnilta
- ✓ Mahdollisuuden olla mukana kehittämässä kunta-hyvinvointialue -yhteistyötä kansallisella tasolla sekä saada näkyvyyttä ja yhteyksiä valtakunnallisiin toimijoihin

Mitä pilotointiin osallistuminen edellyttää?

Mitä osallistuminen edellyttää?

Mukana olevien hyvinvointialueen ja kuntien sitoutumista pilotointiin:

- ✓ Vastuhenkilö esimerkiksi kunnanjohtaja ja hyvinvointialueelta strategiajohtaja tms., vastuuhenkilöiden määrittely johtoryhmistä painopisteiden mukaan
- ✓ Osallistumista yhteisiin tilaisuuksiin ja muuhun kehittämistyöhön, huom. pilotin kytkeminen olemassa oleviin yhteistyörakenteisiin

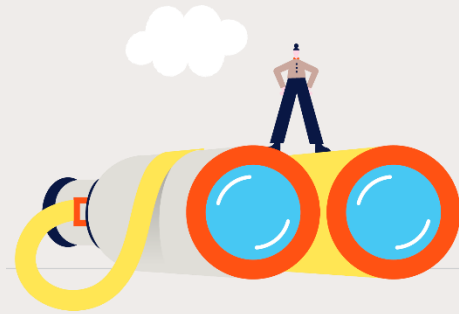
Muuta pilotointiin liittyvää:

- Pilotissa hyödynnetään ja edelleen kehitetään Kuntaliitossa valmisteltuja kuntien ja hyvinvointialueiden yhteistyön työvälineitä, suosituksia yms.
- Pilottiin on valittu kolme erilaista aluetta (yhteistyön tilanne, aiemmat yhteistyörakenteet, kielinäkökulma, maakunta liiton rooli, kuntamäärä, etäisyydet yms.)
- Aluepilotoinneissa painotetaan alueille keskeisten yhdyspintojen kehittämistä ja eteneminen rakennetaan aluekohtaisesti, alueiden tarpeista lähtien

Painopisteet Etelä-Karjalaan?

Yhteistyö 2.0, mitä se on Etelä-Karjalassa?

Islannin malli Etelä Karjalassa

Tiedolla johtaminen maakunnallisena kokonaisuutena

Hyvinvointialueen ja kuntien strategisen yhteistyön kehittäminen 2023-2025

Toteutus

- Pilotissa on mukana kolme aluetta, joista osallistuu hyvinvointialue ja kunnat (vähintään puolet alueen kunnista, mahdollisesti myös maakunnan liitto).
- Osallistujina on luottamushenkilöitä ja viranhaltijajohtoa, mukana olevien hyvinvointialueiden ja kuntien valitsemalla tavalla, alueen työskentelyn painopisteiden mukaisesti.
- Hyödynnetään alueen olemassa olevia yhteistyöfoorumeita ja työryhmiä, esimerkiksi alueen kuntajohtajien kokoukset, toimialajohdon kokoukset/verkostot ja neuvottelukunnat yms. Pilotilla tuetaan työtä, joka pitäisi joka tapauksessa hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyössä toteuttaa asukaslähtöisten palvelujen toteuttamiseksi.
- **Tuetaan pilotissa kullekin alueelle sopivan yhteistyömallin muodostumista, alueen tarpeet ja erityispiirteet huomioiden**
- Pilotissa mukana olevat alueet saavat myös sparrausta muilta mukana olevilta alueilta ja kunnilta

**Yhdyspintatyö on siis paljon muutakin
kuin hyvinvoinnin ja terveyden
edistämistä**

Hyte vs. yhdyspinnat, muna vai kana?

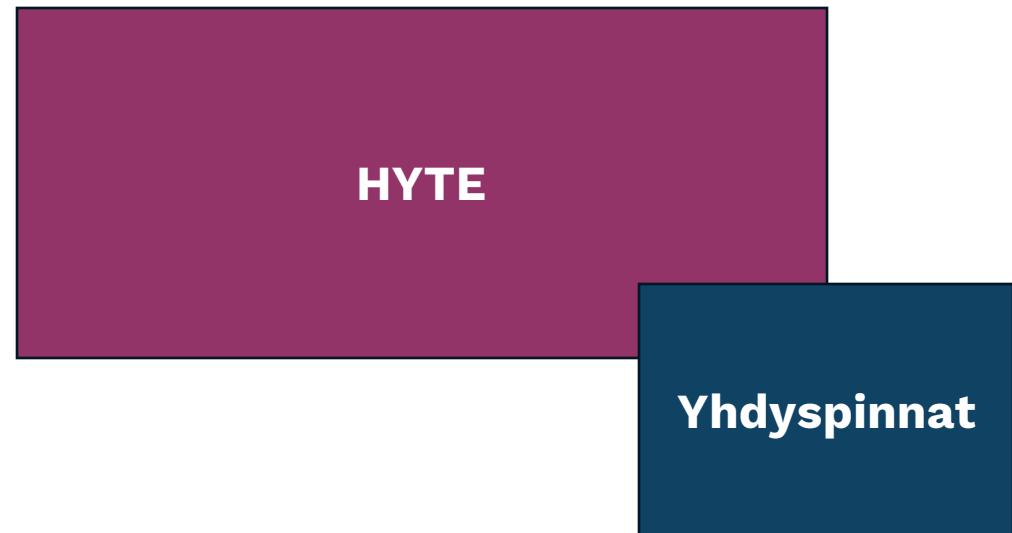
Yhdyspintakärki edellä

Onko hyte osa yhdyspintoja?

Hyte-kärki edellä

Vai yhdyspinnat osa hyteä?

Mites edetään?

**HYVIL KUNTA
LIITTO**

Lisätietoja:

Jarkko Majava

Jarkko.majava@kuntaliitto.fi

050 3252306

Sami Niemi

Sami.niemi@kuntaliitto.fi

050 589 9187

Liisa Jurmu

liisa.jurmu@kuntaliitto.fi

050 479 6835

Sami Uotinen

Sami.uotinen@hyvil.fi

050 341 3349

HYVIL

www.kuntaliitto.fi